

Έκθεση για την Πλατεία Πανεπιστημίου.

Πραγματοποιείται έκθεση φοιτητικών εργασιών του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών με θέμα τη διαμόρφωση της Πλατείας Πανεπιστημίου στο κτίριο Σπίρερ. Η έκθεση θα διαρκέσει από 30 Απριλίου μέχρι 10 Μαΐου.

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Φύση, Μνήμη, Τοπίο» που διδάσκεται στο 4^ο έτος του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (διδάσκοντες: Θεοκλής Καναρέλης και Κώστας Μανωλίδης) ερευνήθηκε ο σχεδιασμός της νέας πλατείας Πανεπιστημίου του Βόλου.

Η πλατεία Πανεπιστημίου δημιουργήθηκε, με σημαντικό οικονομικό κόστος απαλλοτριώσεων και θυσιάζοντας ένα μέρος της παραδοσιακής αγοράς του Βόλου, για να αναδείξει το κτίριο Ματσάγγου και την προβλεπόμενη πανεπιστημιακή χρήση του. Ο σχεδιασμός που επιχείρησαν οι φοιτητές ξεκίνησε από την πεποίθηση ότι ο κενός χώρος που προέκυψε πρέπει να επιτελέσει την λειτουργία μιας δημόσιας πλατείας. Η κεντροβαρική θέση της στην πόλη και η ζωτικότητα που θα προσθέσει η πανεπιστημιακή λειτουργία του Ματσάγγου συνηγορούν για μια όσο το δυνατόν ανοιχτότερη διαμόρφωση.

Η κίνηση σε μια πλατεία πρέπει να είναι ανεμπόδιστη από καταναγκασμούς, να ενθαρρύνει την κοινωνική συνεύρεση και τις αυθόρμητες δραστηριότητες, να ανοίγει για λίγο τον ορίζοντα μέσα στην πυκνή πόλη.

Μεγάλη σημασία σε αυτήν την προσέγγιση αποκτούν οι επιμέρους αρχιτεκτονικές αποφάσεις που δίνουν στην άδεια έκταση της πλατείας τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και την ένταση που οφείλει να έχει. Ένα τέτοιο ζήτημα είναι ο χειρισμός των ορίων της πλατείας, κυρίως στην πλευρά της οδού Δημητριάδος όπου η κυκλοφοριακή όχληση μπορεί να γίνει πολύ δυσάρεστη.

Η κρισιμότερη όμως απόφαση έχει να κάνει με το ίδιο το έδαφος της πλατείας. Είναι λάθος το ζήτημα αυτό να υποβιβάζεται σε μια διαχειριστική επιλογή υλικών και διατάξεων με αποκλειστικά «αισθητικά» κριτήρια. Το έδαφος, δεν είναι κάτι ουδέτερο που απλώς πατάμε αλλά μια κοιτίδα νοήματος για την πλατεία. Μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε σαν ένα όριο με την επικράτεια του υπεδάφους και με όσα αυτό αντιπροσωπεύει. Μπορεί ακόμη να εκληφθεί σαν ένα αποτύπωμα ιχνών από τη μνήμη της πόλης, σαν κάτι τελικά που έχει λόγο και μπορεί να μας επανασυνδέσει με ευρύτερες συντεταγμένες στον χώρο και τον χρόνο.

Διαμορφώνοντας τους άξονες για αρχιτεκτονική έρευνα του μαθήματος και παρά τον πραγματισμό της οπτικής μας δεν λάβαμε καθόλου υπόψη την προοπτική της εγκατάστασης υπόγειου χώρου στάθμευσης στην πλατεία. Θεωρήσαμε ότι αυτή η επιλογή είναι, σε πολλά επίπεδα, προβληματική, επιβαρυντική για την πλατεία και προφανώς εχθρική για την φύτευση δέντρων.

Οι δυνατότητες μιας ολοκληρωμένης επεξεργασίας ενός αρχιτεκτονικού θέματος είναι αρκετά περιορισμένες σε ένα εξαμηνιαίο μάθημα. Ως εκ τούτου, για εκπαιδευτικούς λόγους, οι μελέτες των φοιτητών επικεντρώθηκαν κυρίως στη συνολική οργάνωση του χώρου της πλατείας και στη βασική διαμόρφωση της επιφάνειάς της. Ζητήματα όπως οι φυτεύσεις και ο εξοπλισμός της πλατείας δεν διερευνήθηκαν ιδιαίτερα χωρίς αυτό να σημαίνει ότι υποτιμάται η σημασία τους.

Οι ιδέες που καταθέτουν οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για την πλατεία, ανεξαρτήτως της αποδοχής που μπορεί να τύχουν, θα ενεργοποιήσουν ξανά τον διάλογο για τον δημόσιο χώρο στην πόλη μας. Αυτό που φιλοδοξούν να θέσουν ως βάση αυτού του διαλόγου είναι ότι η μορφή του δημόσιου χώρου δεν μπορεί να είναι απλή απόρροια των τεχνικών υποχρεώσεων ενός μελετητικού ή κατασκευαστικού φορέα αλλά είναι ένα ζήτημα όλων μας με πολλαπλές κοινωνικές, αισθητικές και περιβαλλοντικές προεκτάσεις.

Στο καμβά αυτών των ζητημάτων που φέρνει στο προσκήνιο η έκθεση θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση με θέμα «Προϋποθέσεις της πλατείας» την Τρίτη 5 Μαΐου στις 20:00 στον εκθεσιακό χώρο (σοφίτα) του κτιρίου Σπίρερ.

Στην εκδήλωση θα γίνουν σύντομες ανακοινώσεις από τους

Κώστα Ακρίβο, λογοτέχνη

Θεοκλή Καναρέλη, αρχιτέκτονα

Αλέξη Καραγεωργίου, μηχανικό

Κώστα Μανωλίδη, αρχιτέκτονα

Δημήτρη Φιλιππιτζί, αρχιτέκτονα

και θα ακολουθήσει ανοιχτή συζήτηση.

Η συζήτηση απευθύνεται σε όλες τους πολίτες του Βόλου και θα εξετάσει ευρύτερα τους όρους που συγκροτούν μια πλατεία στην ελληνική πόλη και ειδικότερα τις ιδιαιτερότητες του δημόσιου χώρου στον Βόλο και τα προβλήματα της πλατείας Πανεπιστημίου.

Θεοκλής Καναρέλης, Κώστας Μανωλίδης